

Met zijn boek over de strenge kartuizerorde, *Gods eenzame zwijgers*, won Tim Peeters de Tweejaarlijkse Prijs voor het Religieuze Boek. Het werd gelauwerd als een toegankelijk werk, dat de geest van de kartuizers subtiel weergeeft. Spijts het nadrukkelijk 'stille' onderwerp is de 35-jarige priester volop actief tussen Joelende jongeren. Hoe valt dat te rijmen?

Erik De Smet

'Iedere christen heeft stilte nodig'

KARTUIZERS zijn streng, zeer streng. Ze brengen hun dagen door in een kluis, zwijgend. Hun kloosters liggen ver van de bewoonde wereld. Tim Peeters, priester van het aartsbisdom, is al jaren geboeid door deze unieke levenswijze. Zelf geeft hij zestien uur les aan de kunsthumaniora van het Lemmensinstituut in Leuven, is hij klastitularis en betrokken bij tal van buitenschoolse activiteiten. Dat combineert hij bovendien met zijn werk aan de kerkelijke rechtbank in Mechelen.

Het contemplatieve opent perspectieven, zo stelt hij. „Door stilte en alleen-zijn krijg je pas oog voor de schoonheid van de schepping. In het kartuizerklooster waar ik voorbij zomer verbleef, keek ik in het tuintje naast de kluis vol verwondering toe hoe een dikke vlieg zich schoonmaakte. Jammer dat wij God zo weinig vinden in de schepping.”

– U behoort tot een generatie waarin een priesterroeping hoogst uitzonderlijk is.

En zeggen dat het na mij, zo meen ik althans, nog moeilijker is geworden... Toen ik in 1992 naar het seminarie trok, waren we er nog met z'n twintigen. Ik ervoer er veel vriendschap, maakte plezier en genoot een gedegen opleiding. Nadien kreeg ik de kans om in Rome kerkelijk recht te studeren. Daar leerde ik jonge, enthousiaste priesters van over de hele wereld kennen. En dat gaf een breed perspectief op de Kerk.

Waarom wil iemand priester worden? Een roeping blijft altijd een mysterie. Voorbeelden spreken aan. En na veel nadenken en gesprek voel je dat het jouw lotsbestemming is, een vraag waarop je wel moet ingaan.

– Is het nog wel gepermitterd dat een priester vandaag voltijds in het onderwijs staat?

Dat is een bewuste keuze. Door les te geven, vond ik mijn plaats in de Kerk. Priester-leraar is een roeping binnen een roeping. Het beleid volgt deze visie. In de parochiepastoraal zou ik mijn draai niet vinden, al help ik op zondag wel mee in een parochie. Kijk, het

diocesane priesterschap mag je niet verengen tot parochiepastoraal. Je trekt niet naar het seminarie om pastoor te worden.

En waar vind je vandaag als Kerk nog jonge mensen? Sorry, niet in de parochies, wel in de scholen. Als priester kan ik vier jaar lang met jonge mensen op weg gaan en hen een ongelofelijke getuigenis meegeven.

– Hoe geef je het priesterschap dan gestalte op school?

Hoewel ik me niet bijzonder gedraag, meen ik dat mijn leerlingen goed vatten wat het priesterschap inhoudt. Dat merk je als ze je iets toevertrouwen. Je zult het misschien niet geloven, maar jaarlijks komen leerlingen spontaan aankloppen voor de biecht. Welke parochie kan dat vandaag nog zeggen? Klopt, het Lemmens is een kunstschool, oorspronkelijk opgericht om kerkelijke muzikanten op te leiden. Liturgie heeft er bijgevolg haar plaats in het schoolleven.

– Hoe komt u dan bij monniken die zich terugtrekken uit de wereld om hun leven te slijten in stilte en gebed?

Al tijdens mijn opleiding raakte ik geboeid door het monastieke leven. Mijn thesis maakte ik over de vroegste geschiedenis van de kartuizers. Het leven van een kartuizer lijkt immers het sterkst op de oudste vorm van religieus leven, dat van de woestijnmonniken.

Jaren later was ik op retraite in Ogrimbe, bij de monialen van Bethlehem, die een min of meer vergelijkbaar bestaan koesteren. Daar suggereerde een priester me om het grote publiek te laten kennismaken met het kartuizerleven. Al mijn vrije tijd stopte ik in het boek. Je leert aldus veel over de orde, maar ook over jezelf.

– Over jezelf?

Bijvoorbeeld welke plaats gebed en contemplatie bekleden in jouw leven. Uiteindelijk kon ik uitzonderlijk enkele kartuizerkloosters bezoeken en de monniken spreken. De voorbij zomer mocht ik zo veertien

dagen meeleven in de *chartreuse* in Portes, tussen Lyon en Genève. Doorgaans laten de kartuizers enkel kandidaten toe, geen bezoekers. Ik ontdekte dat ze mensen van vlees en bloed zijn, die de oude idealen levend houden. Met alle kleinsmenselijke kantjes.

– *Kartuizers leven het allergrootste deel van hun bestaan in stilte. Is dat wel vol te houden?*

De communicatie in een kartuizerklooster is beperkt tot het minimum. Slechts op zondagmiddag en maandag praten ze met elkaar. Anderzijds kun je hen gewoon een brief schrijven of een mailtje sturen. En ze antwoorden. Bij een persoonlijke ontmoeting blijkt ook geen verschil met elk 'regulier' gesprek. Zo kwam de prior gedurende anderhalf uur met me praten. En ik mocht op maandag mee op wandeling. Het is er allemaal heel menselijk.

– Word je niet gek van de stilte?

In Portes hoorde ik al die dagen geen auto. Toch leken de mensen die ik er mocht ontmoeten me heel gewoon, warmhartig zelfs. Wie het niet aankan, houdt het bij de kartuizers niet lang vol. Je moet sterk zijn, lichamelijk zowel als geestelijk.

Kartuizers kunnen ons iets leren. Een christen kan niet zonder uitdrukkelijke momenten van stille eenzaamheid, waar God je toespreekt in de diepte van je hart. Zonder ruimte voor stilte raakt het christelijke leven uitgedroogd, zeker bij wie actief is in de pastoraal. Vrede met God vind je maar via de stilte. De prior van Portes zei me dat de basiselementen van het kartuizerbestaan in ieders leven een plaats kunnen krijgen. In het kerkelijke werk gaat het slechts in de tweede plaats om wat je doet. Wie je bent, je innerlijke, komt eerst. Voorwaar, contemplatieven kunnen ons inspireren.

– Maar kartuizers trekken zich voor altijd terug uit de wereld...

Ze zijn meer op de mensheid en de wereldkerk betrokken dan je zou vermoeden. De informatie uit de wereld bereikt hen wel niet rechtstreeks, maar de mens blijft een sociaal wezen. Kartuizers zijn sterk betrokken op elkaar. In Portes ontroerde me de zorg voor de oude en zieke monniken. Dat is naastenliefde in een microkosmos.

Het sterkste vond ik het nachtgebed. Kartuizers onderbreken hun nachtrust om samen te bidden. Hun gebed meemaken doet je wat. Het is de ziel van hun bestaan. Ze bidden wanneer iedereen slaapt en ze waken voor ons, wachtend op de terugkomst van de Heer.

– Nooit overwogen om zelf in te treden bij kartuizers?

De overstap naar elke andere levensvorm zou ik ervaren als een verlies.

'Door les te geven vond ik mijn plaats in de Kerk', zegt priester Tim Peeters. © Hugo Maris

In het kerkelijke werk gaat het slechts in de tweede plaats om wat je doet. Wie je bent, je innerlijke, komt eerst

Tim Peeters, *Gods eenzame zwijgers. De spirituele weg van de kartuizers*, Carmelitana, Gent, 2007, 189 blz., 19 euro, ISBN 978 90 76671 64 2.

Ook te bestellen via het Mediacentrum op onze website www.kerknet.be.